

25

AUGUST, 2023

ZAGREB, REPUBLIC OF CROATIA

**SCIENTIFIC METHOD: REALITY AND
FUTURE TRENDS OF RESEARCHING**

II INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

**EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM**

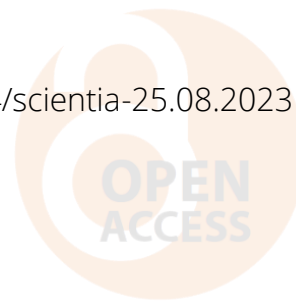

25 August, 2023

Zagreb, Republic of Croatia

**SCIENTIFIC METHOD: REALITY AND
FUTURE TRENDS OF RESEARCHING**
II International Scientific and Theoretical Conference

Zagreb, 2023

Chairman of the Organizing Committee: Holdenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

S 40 **Scientific method: reality and future trends of researching:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, August 25, 2023. Zagreb, Republic of Croatia: European Scientific Platform.

ISBN 979-8-88955-770-8

DOI 10.36074/scientia-25.08.2023

Papers of participants of the II International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Scientific method: reality and future trends of researching», held on August 25, 2023 in Zagreb are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 51 dated January 17th, 2023).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

UDC 001 (08)

© Participants of the conference, 2023

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2023

© European Scientific Platform, 2023

ISBN 979-8-88955-770-8

CONTENT

SECTION 1.

ECONOMIC THEORY, MACRO- AND REGIONAL ECONOMY

ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ

Розсоха О.А. 11

ПІСЛЯКОВІДНЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ ІСПАНІЇ

Тимощук О.О. 14

SECTION 2.

ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND SERVICE SECTOR

ДРАЙВЕРИ ПОВОЄННОГО РЕЗУЛЬТНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ГРОМАД ТА УМОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Ляшенко В.І., Іванов С.В., Підоричева І.Ю. 16

ФОРМАЛІЗАЦІЯ КРИТЕРІЮ ЕКОНОМІЧНОЇ ДОЦІЛЬНОСТІ ПОЗИКОВОГО ФІНАНСУВАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ПРОЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВ

Ємельянов О.Ю. 22

SECTION 3.

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ІНВЕСТУВАННЯ

Фидря О.В., Кушнір С.О. 25

АНАЛІЗ МЕТОДІВ РОЗРАХУНКУ СУМИ ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ ЕКОСИСТЕМІ УКРАЇНИ, ВНАСЛІДОК ВІЙНИ

Русанов О.В., Кушнір С.О. 29

SECTION 4.

MARKETING AND LOGISTICS ACTIVITIES

ВИБІР ТА ЗАСТОСУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ЗРОСТАННЯ

Веркєєва Є.Г., Щолокова Г.В. 32

ОСОБЛИВОСТІ СЕГМЕНТУВАННЯ РИНКУ

Кулак М.А., Щолокова Г.В. 34

РОЛЬ ВІДПОВІДАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ У РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Петровський О.О. 36

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ Кривов'язюк І.В.	38
---	-----------

SECTION 5.

MANAGEMENT, PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

ВАРТІСНИЙ АНАЛІЗ РЕСУРСІВ ЯК СКЛАДОВА СТВОРЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ СТРАТЕГІЇ ЗАДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ Ткачук Д.М.	42
--	-----------

ОСНОВНІ ЛІДЕРСЬКІ НАВИЧКИ МЕНЕДЖЕРА, КЕРІВНИКА ПІДРОЗДІЛУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ Живко О.В., Живко З.Б.	46
--	-----------

ПОЛІТИКА ЩОДО ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ Семигіна Т., Баланюк Ю.	49
--	-----------

РЕГУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ Радзієвська С.О.	55
--	-----------

РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЯК УМОВА ПЕРЕХОДУ ДО ІНДУСТРІЇ 5.0 Осадча О.О., Галян Д.В.	61
--	-----------

РОЛЬ ТА МІСЦЕ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ ЗАХОДІВ ЗІ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОГО НАДБАННЯ УКРАЇНИ Менська О.А.	63
--	-----------

СУЧАСНІ ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ІТ-ПРОЄКТАМИ Сенчугов Д.Ю.	66
--	-----------

ТЕОРІЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ В УПРАВЛІННІ ІТ-ПРОЄКТАМИ Тимосевич Р.В.	70
---	-----------

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ Скидан М.І.	74
--	-----------

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Ємченко М.Ю.	77
--	-----------

Сенчугов Данііл Юрійович

аспірант кафедри підприємництва і торгівлі

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

СУЧАСНІ ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ІТ-ПРОЄКТАМИ

У сучасному світі, де технологічний прогрес стрімко рухається вперед, інноваційні ІТ-проекти стають невід'ємною складовою успішного розвитку практично у всіх сферах життя. Ці проекти не тільки перетворюють існуючі підходи до бізнесу, науки та взаємодії, але й формують нову реальність, в якій технології та інновації визначають глобальний курс розвитку. Як результат, управління інноваційними ІТ-проектами стає завданням надзвичайно важливим та складним, вимагаючи глибокого розуміння сучасних теорій та підходів до їх організації та виконання.

На теперішній час у науковій літературі, як правило, зазначається, що не існує чіткої теорії управління проектами, однак у науково-практичній літературі активно встановлюють базові теоретичні засади управління проектами, які здебільшого застосовуються на практиці [8]. Зазвичай практики розділяють теоретичні засади управління проектами на [1, 3, 4, 2]:

- теорію проекту, яка ґрунтується на трансформаційному погляді на операції і проект розглядається як перетворення входів на виходи;

- теорію управління, яка охоплює принципи управління саме проектною роботою – ієрархічну декомпозицію загальної мети, виділення та чітко описання завдань, мінімізацію тривалості виконання та вартості кожного завдання окремо, тощо.

Зазвичай, у науковій літературі розуміння проектного менеджменту базується на трьох теоріях [6, 5]: управління як планування, модель диспетчеризації та модель термостата (табл. 1).

Таблиця 1

Теорія, на якій базується управління проектами

Предмет теорії		Теорія
Проект		Трансформація
Менеджмент	Планування	Управління як планування
	Виконання	Класична теорія комунікації
	Контроль	Модель термостату

Управління як планування розглядається на операційному рівні як таке, що складається зі створення, перегляду та реалізації планів. За даним підходом встановлюється сильний причинно-наслідковий зв'язок між діями керівництва та результатами (досягненнями) організації. Класична теорія комунікації (модель диспетчеризації) передбачає, що управління командою і ресурсами проекту буде здійснюватись за допомогою ієрархії оригінальних алгоритмів управління матеріальними потоками і потоками замовлень, що відповідатиме базовим критеріям якості проекту. Модель термостата – це кібернетична модель управлінського контролю, яка складається з наступних елементів: існує стандарт продуктивності; продуктивність вимірюється на виході; можливе відхилення між стандартом і вимірним значенням використовується для корекції процесу, щоб досягти стандарту.

Базуючись на розумінні, наданому конкуруючими теоріями (табл. 1), та на емпіричних даних, можна виявити приховані припущення основних теорій управління

проектами (табл. 2) щодо узгодженості самої теорії як такої; емпіричної обґрунтованості; використовуваних альтернативних методів.

Таблиця 2

Теорії та припущення, що лежать в основі управління проектами [8, 6, 5]

Теорія проектів		<p>Концептуалізація: Проект – це перетворення вхідних ресурсів на вихідні результати</p> <p>Принципи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Загальна трансформація проекту може бути розкладена на керовані та добре зрозумілі підтрансформації, завдання 2 Проект може бути реалізований в оптимальний спосіб шляхом реалізації кожного завдання в оптимальний спосіб та в оптимальній послідовності <p>Наслідок: Виконання проекту може бути досягнуто шляхом покращення виконання завдань</p> <p>Припущення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Завдання є незалежними, за винятком послідовних зв'язків 2 Завдання є дискретними та обмеженими 3 Невизначеність щодо вимог та завдань є низькою 4 Вся робота охоплюється низхідною декомпозицією загальної трансформації 5 Вимоги існують на самому початку і можуть бути декомпоновані разом з роботами
	Теорія планування	<p>Концептуалізація: У проекті є управлінська та виконавча частини; основною функцією управлінської частини є планування, а основною функцією виконавчої частини – втілення отриманого плану в життя.</p> <p>Принципи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Знання поточного стану проекту, бажаного цільового стану та допустимих трансформації стану, які можуть бути досягнуті діями, серією дій, планом, можна вивести план, можна вивести низку дій, тобто план. 2 План втілюється в реальність виконавцями проекту. <p>Припущення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Переведення плану в дію є простим процесом, шляхом дотримання інструкцій. 2 Внутрішнє планування завдання є справою особи, якій це завдання було доручено
Теорія менеджменту	Теорія комунікації (диспетчирізації)	<p>Концептуалізація: З управлінської точки зору, виконання – це постановка завдань та доведення їх до виконавців.</p> <p>Принцип: Коли, згідно з планом, настає час для початку виконання завдання, є дозвіл на його початок, в усній чи письмовій формі.</p> <p>Припущення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Вхідні дані для завдання і ресурси для його виконання готові на момент авторизації. 2 Завдання повністю зрозуміле, розпочате і завершене згідно з планом після авторизації.
	Теорія контролю (термостату)	<p>Концептуалізація: Контрольований процес передбачає визначеність одиниці виміру продуктивності, стандарту продуктивності процесу та керуючого пристрою.</p> <p>Принцип: Можлива різниця між стандартом і вимірним значенням продуктивності процесу використовується для подальшого коригування процесу та доведення його до стандарту продуктивності.</p> <p>Припущення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Процес є безперервним, його продуктивність є вимірюваним показником у часі та просторі 2 Процес може бути легко скоригований за допомогою наявного контролю.

Представлені у табл. 2 теорії та припущення, що лежать в основі управління проектами, мають бути замінені більш широким і потужним теоретичним фундаментом: необхідна парадигмальна трансформація теорії управління проектами.

Сучасна трансформація теоретичних основ управління проектами передбачає укріплення новими конкуруючими теоріями та методами (табл. 3).

Таблиця 3

Складові нової теоретичної основи управління проектами

Предмет теорії		Теорія
Проект		Трансформація Потоки (матеріально-технічні та інформаційні) Створення цінності
Менеджмент	Планування	Управління як планування Управління як організація процесу
	Виконання	Класична теорія комунікації Прогноз дій
	Контроль	Модель термостату Науково-експериментальна модель

Що стосується теорії проектів, то часткові додаткові елементи, притаманні операціям як потоку зі створення цінності додають врахування часу (продуктивності), мінливості та клієнтоорієнтованості.

Аналогічно, теоретична основа менеджменту проектів має бути розширена:

- підхід як при організації процесу [8, 7] додає ідею внутрішньо організованої людської діяльності, таким чином, планування повинно також зосереджуватися на структуруванні середовища, для цілеспрямування дій (операцій) за проектом;

- підхід управлінського виконання започаткована Winograd T. і Flores F. [10] передбачає двосторонню комунікацію у проектному менеджменті замість односторонньої за класичною теорією комунікацій;

- науково-експериментальна модель управління Shewhart Walter A. і Deming W. Edwards [9] зосереджується на пошуку причин відхилень і дії на ці причини, а не лише на зміні рівня виконання для досягнення заздалегідь визначеної мети в разі відхилення. Таким чином, модель наукового експерименту додає аспект навчання контролю.

Зрозуміло, що складові нової теоретичної основи управління проектами (табл. 3) ще не дають єдиного і повного теоретичного підґрунтя для управління проектами. Однак, представлені складові активно використовуються у двох сучасних методах управління проектами, які радикально відрізняються від традиційної доктрини управління проектами: Last Planner та Scrum4. Обидва методи з'явилися з середини дев'яностих років як практична відповідь на провал традиційних методів управління проектами: Scrum – у сфері програмних проектів, Last Planner – у сфері будівельних проектів.

Висновки. Розглянуті ключові підходи та концепції, що лежать в основі успішного управління ІТ-проектами допомагають ефективно керувати процесами розробки, впровадження та вдосконалення ІТ-рішень. Теоретичний аналіз дозволив виявити зв'язки між сформованими теоріями управління проектами та практичними аспектами управління:

- теорією проекту, що базується на трансформаційному погляді, де проект сприймається як перетворення вхідних ресурсів на вихідні результати;

- теорією управління, яка охоплює принципи управління проектною роботою: ієрархічна декомпозиція загальної мети, розподіл та чітке описання завдань, мінімізація тривалості та вартості окремих завдань тощо.

В результаті дослідження розвитку проектної діяльності зроблено припущення про доцільність оновлення сутності та змісту управління проектами за допомогою альтернативних підходів до менеджменту проектів.

Список використаних джерел:

1. Горбаченко С. А. Проектний менеджмент : навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 12 «Інформаційні технології» / С. А. Горбаченко. - Одеса : НУ "ОЮА", 2020. - 263 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14519>.
2. Продиус О. І., Бойко А. Є. Необхідність проектного менеджменту в сучасних умовах господарювання // Приазовський економічний вісник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rev.kpi.zp.ua/journals/2019/3_14_uk/38.pdf.
3. Сапич Н. М., Хамлика К. О. Проектний менеджмент: теорія та практика застосування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/11904/Projektnyi%20menedzhment%20teoriia%20ta%20praktyka%20zastosuvannia_Sapych_Khamlyka_2020.pdf?sequence=1.
4. Управління проектами: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19481/1/DMM_UP_2017.pdf.
5. Cicmil Svetlana, Hodgson Damian New possibilities for project management theory: a critical engagement. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pure.manchester.ac.uk/ws/files/28830984/POST-PEER-REVIEW-PUBLISHERS-DOCUMENT.PDF>.
6. Don G. Schley, Dennis Lewis The Theoretical Foundations of Project Management // Journal of Business and Economics. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.academicstar.us/UploadFile/Picture/2018-1/2018191366146.pdf>.
7. Johnston R.B., Brennan M. (1996) Planning or Organizing: the Implications of Theories of Activity for Management of Operations. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/0305048396000163>.
8. Koskela Lauri, Howell Gregory A. The theory of project management – explanation to novel methods. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://iglcstorage.blob.core.windows.net/papers/attachment-8ef324db-750a-40c3-9c17-273db32b54e2.pdf>.
9. Shewhart Walter A. and Deming W. Edwards (1939) Statistical Method from the Viewpoint of Quality Control. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://archive.org/details/CAT10502416>.
10. Winograd T., Flores F. (1986) Understanding Computers and Cognition: A New Foundation for Design. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?id=2sRC8vcDYNEC&printsec=frontcover&hl=ru&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false.

SCIENTIFIC PUBLICATION

WITH PROCEEDINGS OF THE II INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

**«SCIENTIFIC METHOD: REALITY AND FUTURE
TRENDS OF RESEARCHING»**

August 25, 2023 | Zagreb, Republic of Croatia

English and Ukrainian

All papers have been reviewed. Organizing committee may not agree with the authors' point of view. Authors are responsible for the correctness of the papers' text.

Signed for publication 25.08.2023. Format 60×84/16.
Offset Paper. The headset is Times New Roman & Open Sans.
Digital printing. Conventionally printed sheets 13,48.
Circulation: 50 copies. Printed from the finished original layout.

Contact details of the organizing committee:

NGO European Scientific Platform
21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81
Tel.: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: scientia@ukrlogos.in.ua | URL: www.previous.scientia.report

Publisher [PDF]: Primedia E-launch LLC
TX 75001, United States, Texas, Dallas. E-mail: info@primediaelaunch.com

Publisher [printed copies]: NGO European Scientific Platform
21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 7172 of 21.10.2020.